

Έκκληση για ενότητα από 4 Μητροπολίτες

/ [Επικαιρότητα](#)



Την σύγκληση Πανορθόδοξου Συνόδου για το θέμα που έχει ανακύψει αναφορικά με την χορήγηση Αυτοκεφαλίας στην Ορθόδοξη Εκκλησία της Ουκρανίας ζητούν με πολυσέλιδη επιστολή τους οι Σεβ. Μητροπολίτες Δρυινουπόλεως, Πωγωνιανής και Κονίτσης κ. Ανδρέας, Πειραιώς κ. Σεραφείμ, Κυθήρων και Αντικυθήρων κ. Σεραφείμ, Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ. Κοσμάς,

Η επιστολή απευθύνεται προς την Α.Θ.Π τον Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο και τους Προκαθημένους των Ορθοδόξων Εκκλησιών και αναφέρεται στους λόγους για τους οποίους προχώρησαν στην ανάληψη της εν λόγω πρωτοβουλίας.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

+ Μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανής καί Κονίτσης ΑΝΔΡΕΑΣ

+ Μητροπολίτης Πειραιῶς ΣΕΡΑΦΕΙΜ

+ Μητροπολίτης Κυθήρων καί Ἀντικυθήρων ΣΕΡΑΦΕΙΜ

+ Μητροπολίτης Αἰτωλίας καί Ἀκαρνανίας ΚΟΣΜΑΣ

Πρός τόν

Παναγιώτατον Οἰκουμενικόν Πατριάρχην

κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΝ καί

τούς Μακαριωτάτους Προκαθημένους

τῶν κατά τόπους Ἀγιωτάτων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν

Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ.κ. ΘΕΟΔΩΡΟΝ

Ἀντιοχείας καί πάσης Ἀνατολῆς κ.κ. ΙΩΑΝΝΗΝ

Ἱεροσολύμων καί πάσης Παλαιστίνης κ.κ. ΘΕΟΦΙΛΟΝ

Μόσχας καί πάσης Ρωσσίας κ.κ. ΚΥΡΙΛΛΟΝ

Βελιγραδίου καί πάσης Σερβίας κ.κ. ΕΙΡΗΝΑΙΟΝ

Βουκουρεστίου καί πάσης Ρουμανίας κ.κ. ΔΑΝΙΗΛ

Σόφιας καί πάσης Βουλγαρίας κ.κ. ΝΕΟΦΥΤΟΝ

Τυφλίδος καί πάσης Γεωργίας κ.κ. ΗΛΙΑΝ

Ν. Ἰουστινιανῆς καί πάσης Κύπρου κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΝ

Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ.κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΝ

Βαρσοβίας καί πάσης Πολωνίας κ.κ. ΣΑΒΒΑΝ

Τιράνων καί πάσης Ἀλβανίας κ.κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΝ

Πρέσποβ καί πάσης Τσεχίας καί Σλοβακίας κ.κ. ΡΑΣΤΙΣΛΑΒ

Εἰς τάς Ε Δ Ρ Α Σ Αὐτῶν

Τῇ 29ῃ Νοεμβρίου 2019

Παναγιώτατε καί Μακαριώτατοι ἅγιοι Προκαθήμενοι,

Ὡς διαποιμαίνοντες Ἱεράς Μητροπόλεις τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί συνεπῶς ὡς μέλη τῆς ὁποτεδήποτε συγκληθησομένης Πανορθοδόξου Συνόδου πάνυ εὐλαβῶς καί ἐν βαθείᾳ συνειδήσει τῆς ἐπισκοπικῆς ἡμῶν εὐθύνης προαγόμεθα ὅπως ἀπευθυνθῶμεν εἰς Ὑμᾶς, τοὺς πεπνυμένους Προκαθημένους τῶν Ἀγιωτάτων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, τοὺς οἰακοστροφοῦντας Αὐτάς, μετὰ τῶν περὶ Ὑμᾶς Ἱερῶν Συνόδων, ἀναφέροντες Ὑμῖν εὐσεβάστως τὰ κάτωθι:

1. Ἡ ἀπόλυτος ἐνώπιον Θεοῦ εὐθύνη τῶν Ἐπισκόπων καί τῶν Πρεσβυτέρων τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἡ διατήρησις καί ἡ μὴ διασάλευσις ἐπ' οὐδενί τῆς κανονικῆς, ἐκκλησιολογικῆς καί λειτουργικῆς ἐνότητός Της, ἀξίας ὑπερτάτης κατὰ τὴν Ἀρχιερατικὴν Προσευχὴν τοῦ Δομήτορος τῆς Ἐκκλησίας Κυρίου, δεηθέντος· «Πάτερ ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου ᾧ δέδωκάς μοι, ἵνα ὥσιν ἐν καθῶς ἡμεῖς» (Ἰω. 17,11).

Αὐτὴ ὅμως ἡ ἐνότης ὀρίζεται ἀπὸ τὸν σαφεῖ προσδιορισμὸν τοῦ Κυρίου, «καθῶς ἡμεῖς», ὁ ὁποῖος σημαίνει ὅτι πρότυπον αὐτῆς τῆς ἐνότητος εἶναι ὁ Τριαδικὸς Θεός.

Ὅπως ἠνωμένα καί ὁμοούσια εἶναι τὰ τρία πρόσωπα τοῦ Παναγίου Θεοῦ ἐν ἀπολύτῳ ἀληθείᾳ, δικαιοσύνῃ καί ἀφάτῳ ἀγάπῃ ὀφείλομεν νὰ διατηρῶμεν τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως «ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης» (Ἐφ. 4,3).

Ὁ σύγχρονος ὁμολογητὴς τῆς ἀμωμήτου ἡμῶν Ὁρθοδόξου Πίστεως, ὁσιακῶς τελειωθεὶς ἐν τῇ ὁμοδόξῳ χώρᾳ τῆς Σερβίας κατὰ τὸν παρελθόντα 20ον αἰῶνα Ἅγιος Ἰουστῖνος (Πόποβιτς), εἰς τό ἐμπνευσμένον καί ἐμπεριστατωμένον Ὑπόμνημα αὐτοῦ πρὸς τὴν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας τῆς Σερβικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας (Ἀθῆναι 1977), «περὶ τὴν μελετωμένην “Μεγάλην Σύνοδον” τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας γράφει μετὰξύ ἄλλων καί τὰ ἐξῆς βαθυστόχαστα καί ἀξιοπρόσεκτα (σελ. 10-11, 19): «Τυχάνει ἀναμφισβήτητον ἱστορικόν γεγονός, ὅτι αἱ γὰρ καί θεοσύλλεκτοι Σύνοδοι τῶν Ἀγίων καί θεοφόρων Πατέρων εἶχον πάντοτε ἐνώπιόν των ἐν συγκεκριμένον πρόβλημα, τό πολὺ δέ δύο ἢ τρία προβλήματα, τεθειμένα ἐνώπιον τῆς Ἐκκλησίας ἐκ μέρους τῶν μεγάλων αἱρέσεων καί σχισμάτων καί γενικῶς ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι διέστρεφον τὴν ὀρθὴν πίστιν, ἔσχιζον καί διέσπων τὴν

ένότητα τῆς Ἐκκλησίας καί ἔθετον εἰς σοβαρόν κίνδυνον τήν σωτηρίαν τῶν πιστῶν, τήν σωτηρίαν τοῦ εὐσεβοῦς καί περιουσίου λαοῦ τοῦ Θεοῦ καί ὁλοκλήρου τῆς κτίσεως. Διά τοῦτο αἱ Ἅγιοι Οἰκουμενικαί Σύνοδοι, ὅπως ὅλοι γνωρίζομεν, εἶχον πάντοτε χριστολογικόν, σωτηριολογικόν, ἐκκλησιολογικόν χαρακτήρα, τό δέ γεγονός τοῦτο σημαίνει, ὅτι τό κεντρικόν των θέμα καί τό κύριον εὐ-αγγέλιόν των ἦτο πάντοτε: ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς Χριστός καί ἡ ἐν Αὐτῷ σωτηρία μας, ἡ ἐν Αὐτῷ θέωσίς μας.

Ναί, μάλιστα: Αὐτός-ὁ Μονογενής καί Ὁμοούσιος τῷ Θεῷ Πατρί Υἱός Ἀγαπητός, ὁ σαρκωθείς καί ἐνανθρωπήσας δι' ἡμᾶς καί διά τήν ἡμετέραν σωτηρίαν, Αὐτός-ὅλος ἐν τῷ Σώματι τῆς Ἐκκλησίας, Αὐτός-ἡ αἰωνία θεία Κεφαλή τοῦ Σώματος τῆς Ἐκκλησίας, Αὐτός – ὅλος παρών ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ Αὐτοῦ διά τῆς χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί διά τῆς ὀρθῆς = ὀρθόδοξου εἰς Αὐτόν πίστεως· Αὐτός, καί μετ' Αὐτοῦ ὅλον τό θεανθρώπινον ἔργον Αὐτοῦ, ἡ θεανθρωπίνη Οἰκονομία Αὐτοῦ, ἡ θεανθρωπίνη Ἐκκλησία Αὐτοῦ, διά τήν σωτηρίαν καί θέωσιν τοῦ ἀνθρώπου καί τοῦ κόσμου...

Ἡ ἱστορική πεῖρα καί μακραίων πρᾶξις τῆς Ἐκκλησίας μαρτυρεῖ εἰς ἡμᾶς τό ἐξῆς: ὡς ἡ Ἐκκλησία ἦτο ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, ἐκαλεῖτο ἕκαστον μέλος της νά μαρτυρήσῃ -καί μέχρι αἵματος, ἐφ' ὅσον ἐχρειάζετο- τήν ὅλην καί καθολικὴν Ἀλήθειάν της, καί οὐχί νά συζητῇ μερικά ἐπινοηθέντα θέματα, ἢ νά λύῃ ψευδεῖ τῷ τρόπῳ τὰ οὐσιαστικά προβλήματα, ἢ νά θέλῃ εἰς καταστάσεις θολᾶς καί διὰ τοὺς ἄλλους δεσμευτικὰς νά ἐπιτύχῃ τήν πραγματοποίησιν τῶν φιλοδοξιῶν του.

Ἴσως πρέπει νά ὑπενθυμίσωμεν σήμερον καί νά κατανοήσωμεν, σὺν τοῖς ἄλλοις, τό ἐξῆς γεγονός: κατὰ τήν ἐποχὴν τῶν διωγμῶν τῆς Ἐκκλησίας δέν ἐγίνοντο Οἰκουμενικαί Σύνοδοι, χωρὶς βεβαίως νά σημαίνει τοῦτο, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ δέν ἐλειτούργει τότε καί δέν ἀνέπνεε συνοδικῶς. Τούναντίον, ἡ περίοδος ἐκείνη τῆς ζωῆς καί τῆς δράσεως της ἦτο ἡ πλέον καρποφόρος καί δυναμική.

Ὅτε δέ, κατόπιν τούτου, ἐπηκολούθησεν ἡ ἄλλη περίοδος καί συνῆλθεν ἡ Πρώτη Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, τότε ἡδυνήθησαν νά προσέλθουν καί νά παραστοῦν εἰς αὐτήν καί οἱ μάρτυρες ἐπίσκοποι, φέροντες τὰ ἀκόμη νωπὰ τραύματα, τὰ στίγματα καί τοὺς μώλωπας τῶν διωγμῶν καί τῶν φυλακῶν, δεδοκιμασμένοι ἐν τῷ πυρὶ τοῦ μαρτυρίου, καί ἐκεῖ, ἐνώπιον τῆς Συνόδου τῶν ἀδελφῶν καί συλλειτουργῶν των καί ἐνώπιον ὅλης τῆς οἰκουμένης, νά δώσουν ἐλευθέρως τήν μαρτυρίαν τῶν περὶ τοῦ Χριστοῦ, ὁμολογοῦντες Αὐτόν ὡς Θεόν καί Κύριον καί Σωτῆρα τοῦ κόσμου καί τῶν ἀνθρώπων...»

Ἐπομένως ἐνότης, ἡ ὁποία δέν ἔχει ὡς πρότυπον τό «καθὼς ἡμεῖς» τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ καί στηρίζεται εἰς τό ψεῦδος, τήν βίαν καί τήν παραβίασιν τῶν ἐντολῶν τοῦ

Παναγίου Πνεύματος καί τῶν Θείων καί Ἱερῶν Κανόνων, ὅπως σήμερον ἐπιχειρεῖται, εἶναι βιασμός τῆς ἀληθείας καί οἰκείωσις τοῦ κόσμου τῆς φθορᾶς καί τοῦ θανάτου.

Εἶναι χαρακτηριστική ἡ Πατερική ρῆσις τοῦ Ἀγ. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ὅτι ἀκόμη καί τό μαρτύριον, ἡ ὑψίστη ἀπόδειξις τῆς ἀφοσιώσεως καί τῆς ἀγάπης εἰς τόν Θεόν, δέν δύναται νά ἀποπλύνῃ τό κακούργημα τοῦ σχίσματος καί τῆς αἵρέσεως· «τό σχίσμα οὐδέ αἷμα μαρτυρίου ἀποπλύνει».

Ὁ κατηξιωμένος Ὁμότιμος Καθηγητής τοῦ Α.Π.Θ. ἐλλογιμώτατος κ. Γεώργιος Μαντζαρίδης γράφει προσφυέστατα εἰς τό περισπούδαστον ἄρθρον του «Οἰκουμενικότητα καί Οἰκουμενισμός» τά ἐξῆς βαρυσήμαντα διά τήν οἰκουμενικότητα, τήν καθολικότητα καί τήν διαχρονικότητα τῆς Ἀγιωτάτης ἡμῶν Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας: «Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὁ τόπος φανερώσεως τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ μέσα στόν κόσμο. Αὕτη ἐκτείνεται «πανταχοῦ τῆς οἰκουμένης» καί «πανταχοῦ τῶν χρόνων».

Ἡ οἰκουμενικότητα καί ἡ διαχρονικότητα τῆς Ἐκκλησίας θεμελιώνονται στόν Χριστό, πού προσέλαβε στήν ὑπόστασή του ὁλόκληρη τήν ἀνθρωπότητα. Ἡ παρουσία τοῦ Χριστοῦ μέσα στήν Ἐκκλησία μέ τήν ἄκτιστη ἀνακαινιστική ἐνέργεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος οἰκοδομεῖ τήν οἰκουμενικότητά της.

Ἡ οἰκουμενικοτητα τῆς Ἐκκλησίας δέν ἐξαντλεῖται στήν παγκοσμιότητα, ἀλλά συμπεριλαμβάνει καί τήν διαχρονικότητα. Ἔτσι ἄλλωστε ὁλοκληρώνεται καί ἡ ἔννοια τῆς καθολικότητας, πού ἀποτελεῖ βασικὸ γνῶρισμα τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἀποσύνδεση τῆς οἰκουμενικότητας τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τήν διαχρονικότητα φαλκιδεύει τήν καθολικότητα της.

Ἡ καθολικότητα τῆς Ἐκκλησίας δέν ἔχει κοινωνιολογικὲς ἀλλὰ θεολογικὲς ρίζες. Δέν ἀνάγεται στίς πολιτισμικὲς, πολιτικὲς ἢ κοινωνικὲς διαφοροποιήσεις μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν, ὅσο καί ἂν συνέβαλαν καί αὐτὲς στήν διαφοροποίηση τῆς πίστεώς τους.

Ἡ καθολικότητα, πού ὑπάρχει ὡς ὄντολογικὸ δεδομένο στήν μία, ἁγία, καθολικὴ καί ἀποστολικὴ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, φαλκιδεύεται ὡς ζητούμενο μὲ τίς θεολογικὲς διαφοροποιήσεις, τίς ἐξουσιαστικὲς διεκδικήσεις καί τίς ἐθνικὲς ἀντιθέσεις, πού δημιουργήθηκαν μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν.

Ἡ θεολογία μὲ τήν στενότερη καί τήν εὐρύτερη ἔννοια της εἶναι τὸ ἔνδυμα τῆς Ἐκκλησίας. Εἶναι ὁ χιτῶνας τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ. Καί ἡ αἵρεση εἶναι πράξη ρήξεως τοῦ χιτῶνα αὐτοῦ καί διαιρέσεως τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐφόσον ὅμως ἡ Ἐκκλησία εἶναι τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, πὺ ἀπὸ τὴν φύση του παραμένει ἓνα καὶ ἀδιαίρετο, ἡ αἵρεση δὲν διαιρεῖ τὴν Ἐκκλησία, ἀλλὰ ἀποσπᾷ μέλη ἀπὸ τὸ Σῶμα της. Ἐκτρέπεται ἀπὸ τὴν διαχρονικότητα καὶ ἐγκαταλείπει τὴν καθολικότητα της».

Ἡ ἐνότης τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Σώματος, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ κατὰ τὸν μεγαλειώδη ὀρισμὸν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ μέ Κεφαλὴν Ἐκεῖνον (Ἐφ. 1,22-23) εἶναι ἀδιαπραγμάτευτος ἀξία καὶ δι' αὐτό ἡ αἵρεσις τοῦ Ἐθνοφυλετισμοῦ καὶ ἡ δι' αὐτῆς διασάλευσις τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐνότητος ἀποτελεῖ κανονικὸν ἔγκλημα.

Ἐπομένως, ὁποιαδήποτε ἐκκλησιαστικὴ κίνησις παρ' οἰουδήτινος, ἡ ὁποία προσβάλλει τὴν ἐνότητα τοῦ Σώματος τῆς Ἐκκλησίας ἀποτελεῖ ἔκπτωσιν, διὰ τὴν ὁποίαν θά ἀποδοθῇ λόγος ἐνώπιον τοῦ Δομήτορος καὶ Κυρίου τῆς Ἐκκλησίας.

Εἰς τὴν ἔγκριτον ἐκκλησιολογικὴν μελέτην τοῦ λογίου Μοναχοῦ π. Σεραφεῖμ Ζήση, «Ἡ ἐνδοτριαδικὴ μοναρχία τοῦ Πατρός...ἐκκλησιολογίας» καὶ δὴ εἰς τό κεφ. Β' «Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησιολογία, τό θεμέλιόν της καὶ οἱ Ὁρθόδοξες Σύνοδοι (σελ. 8-10) περιέχονται τὰ ἐξῆς περισπούδαστα στοιχεῖα:

«Β. Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησιολογία, τό θεμέλιό της καὶ οἱ ὀρθόδοξες Σύνοδοι. Στὴν ἐκκλησιολογία τῶν ἁγίων Πατέρων ὁ Θεάνθρωπος Χριστὸς συνιστᾷ τὴν Κεφαλὴν καὶ τό Ἅγιον Πνεῦμα τὴν Ψυχὴ τῆς Ἐκκλησίας· μέσω τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καθίσταται γνωστὸς στὸν κόσμον καὶ ὁ Θεὸς Πατὴρ, διὰ τῆς κοινῆς στά Τρία Πρόσωπα ἀκτίστου ἐνεργείας, ἡ ὁποία ἐνεργεῖται στὴν Ἐκκλησία διὰ τῶν θείων Μυστηρίων.

Ἀντιθέτως, στά καινοφανῆ περὶ Συνόδου διδάγματα τοῦ φαναριωτικοῦ φιλοπαπικοῦ οἰκουμενισμοῦ γίνεται προσπάθεια νὰ ἀναπτυχθεῖ μιὰ νεωτεριστικὴ, πέραν τῆς μαρτυρουμένης, σχέση Τριαδολογίας καὶ Ἐκκλησιολογίας.

Βάσει τῆς ἰδίας τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἡ Ἐκκλησία πιστεύεται ὡς «στῦλος καὶ ἑδραίωμα τῆς ἀληθείας» καὶ «Σῶμα Αὐτοῦ [τοῦ Χριστοῦ], πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσι πληρουμένου», τῆς ὁποίας ὅχι μόνον θεμέλιο, ἀλλὰ καὶ οἰκοδομή, δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ἄλλος παρά ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς Χριστός.

Εἶναι ἐξόχως χαρακτηριστικὸ, ὅτι τό ρῆμα πού χρησιμοποιεῖται στό Σύμβολο τῆς Πίστεως περὶ τῆς Ἐκκλησίας δὲν εἶναι οὔτε τό «ὁμολογῶ», πού χρησιμοποιεῖται περὶ τοῦ Βαπτίσματος, οὔτε τό «προσδοκῶ», πού χρησιμοποιεῖται περὶ τῆς μελλούσης ἀναστάσεως νεκρῶν, ἀλλὰ χρησιμοποιεῖται τό ρῆμα «πιστεύω», ὅπως

ἀκριβῶς περί Πατρός καί Υἱοῦ καί Ἁγίου Πνεύματος στά ἀντίστοιχα ἄρθρα.

Ἄρα, ἡ Ἐκκλησία ὡς Σῶμα Χριστοῦ μετέχει καί τῆς θείας ζωῆς, εἶναι προέκτασις τοῦ Θεανθρώπου, εἶναι ὁ Χριστός «παρατεινόμενος εἰς τούς αἰῶνας» καί δέν πρόκειται περί ἀπλοῦ ἐγκοσμίου καθιδρύματος, ἀλλά περί ὄντοῦτος πιστευομένης, θεανθρωπικῆς, ὁρατῆς καί συνάμα ἀοράτου, κτιστῆς καί ἀκτίστου.

Ὡς ἀλάθητος καί ὑπέρτατος θεσμός τῆς Ἐκκλησίας ἔχει ἀνέκαθεν πιστευθεῖ καί ἐκκλησιολογικῶς ἐρμηνευθεῖ ἀπό τήν Ἐκκλησία ἡ Οἰκουμενική Σύνοδος· σύμφωνα μέ τό ὁμολογιακό σύνθημα τοῦ Ὁσίου Θεοδοσίου τοῦ Κοινοβιάρχου τόν 6ο αἰ., πού συνιστᾷ καί εὐρύτερη θεολογική γνώμη, «ὅποιος δέν δέχεται τίς τέσσερις [τότε] Συνόδους, ὅπως τά τέσσερα Εὐαγγέλια, νά εἶναι ἀνάθεμα».

Ἡ ἀνωτερότης καί τό ὑπέρτατον κῦρος τοῦ θεσμοῦ τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου στήν Ἐκκλησία συνιστοῦσε σταθερά καί ἀδιάλειπτα κοινό τόπο τῆς Ὁρθοδόξου Θεολογίας ἀνά τούς αἰῶνες.

Εἶναι ἐνδεικτικό, ὅτι τό κείμενο τῆς Πατριαρχικῆς Ἐγκυκλίου τοῦ ἔτους 1895, πού ἀπαντώντας στήν παπική πρόσκληση γιά ψευδένωση ὑπό τόν Πάπα τῆς Ρώμης ἀναιρεῖ ἐν συντόμῳ ὅλες τίς παπικές αἱρέσεις, γράφει περί τοῦ πρωτείου τοῦ Πάπα: «Ἄλλ' ἀνατρέχοντας στούς Πατέρες καί τίς Οἰκουμενικές Συνόδους τῆς Ἐκκλησίας τῶν πρώτων ἐννέα αἰώνων πληροφορούμαστε, ὅτι ποτέ δέν θεωρήθηκε ὁ ἐπίσκοπος Ρώμης ὡς ἡ ἀνωτάτη ἀρχή καί ἡ ἀλάνθαστη κεφαλή τῆς Ἐκκλησίας, καί ὅτι κάθε ἐπίσκοπος εἶναι κεφαλή καί πρόεδρος τῆς δικῆς του τοπικῆς Ἐκκλησίας, ὑποκείμενος μόνον στίς συνοδικές διατάξεις καί ἀποφάσεις ὁλοκλήρου τῆς Ἐκκλησίας ὡς στίς μόνες ἀλάνθαστες, χωρίς διόλου νά ἐξαιρεῖται ἀπό αὐτόν τόν κανόνα ὁ Ἐπίσκοπος Ρώμης, καθῶς δεικνύει ἡ Ἐκκλησιαστική Ἱστορία· μόνος δέ αἰώνιος ἀρχηγός καί κεφαλή ἀθάνατη τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός [...]

Σέ σπουδαῖα δέ ζητήματα, πού ἀπαιτοῦσαν τό κῦρος ὁλοκλήρου τῆς Ἐκκλησίας, γινόταν ἐκκληση σέ Οἰκουμενική Σύνοδο, ἡ ὁποία μόνη ἦταν καί εἶναι τό ἀνώτατο κριτήριο σέ ὁλόκληρη τήν Ἐκκλησία.

Τέτοιο ἦταν τό ἀρχαῖο τῆς Ἐκκλησίας πολίτευμα· οἱ δέ ἐπίσκοποι ἦταν ἀνεξάρτητοι ὁ ἕνας ἀπό τόν ἄλλον καί ἐλεύθεροι ἐντελῶς μέσα στά δικά τους ὁ καθένας ὅρια, ἀκολουθώντας μόνον τίς συνοδικές διατάξεις, καί παρεκάθηντο στίς Συνόδους ὡς ἴσοι πρὸς ἀλλήλους· κανεῖς δέ ἀπό αὐτοῦς δέν διεκδικοῦσε ποτέ μοναρχικά δικαιώματα ἐφ' ὁλοκλήρου τῆς Ἐκκλησίας».

Ἡ ἴδια αὐτή ὀρθόδοξη θέση συνομολογήθηκε καί σέ πρόσφατο κοινό κείμενο τῶν Ὁρθοδόξων καί τῶν Παλαιοκαθολικῶν ἀπό τίς ἀντιπροσωπεῖες τους, μόλις τό

1981 (σ.σ. οί Παλαιοκαθολικοί αποσκίρτησαν από τόν Παπισμό λόγω τοῦ δόγματος τοῦ παπικοῦ ἀλαθήτου, καθιερωθέντος στήν Α΄ Βατικάνεια Σύνοδο τό 1870).

«Ἀνώτατο ὄργανο τῆς Ἐκκλησίας γιά τήν ἀλάθητη διακήρυξη τῆς πίστεώς της εἶναι μόνο ἡ Οἰκουμενική Σύνοδος (...) Αὕτη ἀποφαινομένη ὑπό τήν ἐπιστασία τοῦ Ἀγίου Πνεύματος ἔχει τό ἀλάθητον αὐτῆς ὡς ἐκ τῆς συμφωνίας αὐτῆς μεθ' ὁλοκλήρου τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας.

Ἄνευ τῆς συμφωνίας ταύτης οὐδεμία σύναξις εἶναι Οἰκουμενική Σύνοδος». Καί σέ ἄλλο παρόμοιο κείμενο τοῦ ἰδίου διαλόγου: «Ἐπιμέρους φορεῖς καί ὄργανα αὐθεντίας στήν Ἐκκλησία εἶναι ὁ Ἐπίσκοπος καί οἱ Σύνοδοι τῆς Ἐκκλησίας καί κατ' ἐξοχήν οἱ Οἰκουμενικές Σύνοδοι».

Ἰδιαιτέρως, εἰς τήν περίπτωσιν τοῦ Οὐκρανικοῦ «αὐτοκεφάλου» εἶναι ἐντελῶς ἀνεδαφικόν νά ἰσχυρίζεται κάποιος, ὅτι ἐπιτυγχάνεται ἡ ἐνότης τῆς Ἐκκλησίας μέ τήν «ἀποκατάστασιν» καί εἴσοδον εἰς Αὐτήν ἀμεταμελήτων καθηρημένων, ἀναθεματισμένων καί ἀχειροτονήτων, παρασυναγῶγων καί σχισματικῶν προσώπων, μέ φερομένας «ἐνοριακάς συναθροίσεις» καί τήν ἰδίαν στιγμήν αὐτό τό γεγονός κατ' ὀρθήν ἐφαρμογήν τῶν Ι΄ καί ΙΑ΄ ἱερῶν Κανόνων τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, ἐπαναληφθέντος τοῦ περιεχομένου αὐτῶν ὑπό τοῦ Β΄ ἱ. Κανόνος τῆς ἐν Ἀντοχείᾳ Συνόδου κυρωθείσης ὀνομαστικῶς ὑπό τοῦ Β΄ Κανόνος τῆς Ἀγίας Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, νά ὀδηγῇ εἰς διακοπὴν τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας τήν κανονικὴν Οὐκρανικὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν ὑπό τόν Μητροπολίτην Ὀνούφριον καί τήν Ρωσικὴν Ἐκκλησίαν μετὰ τῶν κοινωνούντων μέ τούς ὡς εἴρηται σχισματικούς, ὅταν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι αὗται ἔχουν 12.500 κανονικάς ἐκκλησιαστικάς ὀντότητας-Ἐνορίας καί 90 κανονικούς Μητροπολίτας ἡ πρώτη εἰς τήν Οὐκρανίαν, καί εἰς τήν Ρωσικὴν Ὁμοσπονδίαν, τό Πατριαρχεῖον Μόσχας 270 Μητροπολίτας καί Ἐπισκόπους καί πολλὰ ἑκατομμύρια πιστῶν.

Καί τοῦτο συμβαίνει σήμερον μάλιστα, καθ'ὃν χρόνον ὁ Μοναχὸς Φιλάρετος (Ντενισένκο) ἀναδιωργάνωσε τό ψευδοπατριαρχεῖον Κιέβου, μέ χαρακτηριστικὴν πρόσφατον ἀπόφασιν Οὐκρανικοῦ Δικαστηρίου, τό ὁποῖον ἀπηγόρευσε τήν διάλυσίν του, ἐνῶ οὗτος εἶχεν ὡς ἐνάγοντας τά «ἔκγονά» του!!!

Σχετικῶς ὁ ἐλλογιμώτατος Ὁμότιμος Καθηγητὴς τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου τοῦ ΕΚΠΑ κ. Παναγιώτης Μπούμης εἰς τήν ἔγκριτον νομοκανονικὴν μελέτην αὐτοῦ· «Τί (θά) κοινωνοῦν;» (οἱ δῆθεν ἀποκατασταθέντες σχισματικοὶ τῆς Οὐκρανίας) καί δὴ εἰς τό ἀκόλουθον ἀπόσπασμα αὐτοῦ ἀναφέρει τά ἐξῆς ἀξιοσημείωτα: «...Β.

1) Σύμφωνα μέ τά δεδομένα αὐτά καί συνοψίζοντας τά πράγματα γιά κάθε μυστηριακή πράξη χρειάζεται ἡ ἀποστολική διαδοχή, ἡ ὁποία παρέχεται μέ τό μυστήριό τό κανονικό τῆς ἱερωσύνης στούς κληρικούς.

2) Φυσικά πρέπει αὐτοί οἱ κληρικοί νά εἶναι ἐνταγμένοι μέσα στήν Ἐκκλησία καί νά μήν ἔχουν ἀποκοπεῖ ἢ ἀποσχισθεῖ ἀπό αὐτήν, εἴτε ἐκουσίως σχηματίσαντες σχίσμα ἢ αἵρεση, εἴτε ἀκουσίως καθαιρεθέντες τῆς ἱερωσύνης ἀπό τό ἀρμόδιο γι' αὐτούς ἐκκλησιαστικό ὄργανο.

3) Σέ κάθε κατ' ἀκρίβεια κανονική μυστηριακή πράξη ὑπάρχουν ἐκτός ἀπό (τούς λόγους) τά ἀόρατα θά λέγαμε σημεῖα καί τά ὁρατά σημεῖα, τά ἀπτά, ὥστε (νά βλέπει καί) νά προσλαμβάνει μέ βεβαιότητα τό μεταδιδόμενο χάρισμα ὁ κάθε πιστός.

4) Ὁ κληρικός, ὁ ὁποῖος τελεῖ ἕνα μυστήριό πρέπει νά ἔχει τήν ἄδεια καί τήν ἐντολή ἀπό ἕνα ἀνώτερό του ἐκκλησιαστικό ὄργανο ἢ σῶμα, ὅπως τό ἀποστολικό σῶμα τῶν Ἱεροσολύμων τότε ἔδωσε τήν ἄδεια καί τήν ἐξουσία στούς Ἀποστόλους Πέτρο καί Ἰωάννη νά πᾶνε στούς Σαμαρεῖτες γιά τή χορήγηση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος».

2. Ἐπί τοῦ ἐγερθέντος κρισιμωτάτου διά τήν ἐνότητα τῆς Ἀγιωτάτης μας Ἐκκλησίας Οὐκρανικοῦ θέματος ἡ Ἐκκλησία ἔχει δώσει λύσιν διά τῆς Ἁγίας Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἀπό τό 691μΧ, ἐπί Ἰουστινιανοῦ Β΄ τοῦ Ρινοτμήτου, συνελθούσης ἐν Τρούλλῳ, ἡ ὁποία διά τοῦ Β΄ Αὐτῆς Κανόνος ἐπεκύρωσε ὠρισμένως τούς ἐν Καρθαγένη Ἱ. Κανόνας, οἱ ὁποῖοι ἐπιλύουν τό θέμα τῆς ἐκκλησιαστικῆς δωσιδικίας ἀπό τοῦ ἔτους 424.

Εἰς τό σημεῖον αὐτό, πρέπει νά τονισθῇ, ὅτι εἰς τήν Ἁγίαν μας Ἐκκλησίαν δέν δύναται νά γίνει λόγος δι' ἐθιμικόν δίκαιον, διότι τό Δίκαιον τῆς Ἐκκλησίας ἀπορρέει ἀπό τήν Ἀποκάλυψιν τοῦ Ζῶντος Θεοῦ, ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ ἔνσαρκος Ἀλήθεια, κατὰ τήν ἰδικήν Του διακήρυξιν· «ἐγώ εἰμι ἡ ὁδός καί ἡ ἀλήθεια καί ἡ ζωή» (Ἰω. 14,6) καί ἀπό τήν ἐπίπνοιαν τοῦ Παναγίου καί Τελεταρχικοῦ Πνεύματος, τό ὁποῖον τήν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς ἐπεδήμησεν εἰς τήν Ἐκκλησίαν καί παραμένει εἰς Αὐτήν, κατὰ τήν ἀψευδῆ βεβαίωσιν τοῦ Κυρίου· «τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁδηγήσει ὑμᾶς εἰς πᾶσαν τήν ἀλήθειαν» (Ἰω. 16,13).

Ἐπομένως τό Δίκαιον εἰς τήν Ἐκκλησίαν, δέν εἶναι ἀνθρωπίνη νομοκατασκευή καί ἀντίληψις, ἀλλά πηγάζει ἀπό τόν ἀποκεκαλυμμένον Εὐαγγελικόν Νόμον, τούς Κανόνας τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων καί τῶν Τοπικῶν, τάς ὁποίας ἔκειναι ἐκύρωσαν καί τούς Κανόνας τῶν Ἁγίων Θεοφόρων Πατέρων.

Ειρήσθω δέ ἐν προκειμένῳ ὅτι, καί ἐάν ἀκόμη δεχθῶμεν ὅτι ὑφίστατο εἰς τήν Οὐκρανίαν συντρέχουσα κανονική ἀρμοδιότης καί δωσιδικία τοῦ Σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καί τῆς Ρωσσικῆς Ἐκκλησίας, διότι «ἐπιτροπικῶς» εἶχε παραχωρηθῇ εἰς τήν Ρωσσικὴν Ἐκκλησίαν ἡ Οὐκρανία τό 1686, ἡ συντρέχουσα αὐτῇ ἀρμοδιότης καί δωσιδικία ἔπαυσε, ὅταν ἐκινήθη πρώτη ἡ Ρωσσικὴ Ἐκκλησία καί ἐπεραιώθη ἡ κανονική διαδικασία, γεγονός τό ὁποῖον ἀνεγνώρισε καί ὁ Σεπτὸς Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος μέ τό ὑπ' ἀριθμ. 1203/29.8.1999 Πατριαρχικόν Του Γράμμα πρὸς τόν μακαριστὸν Πατριάρχην Μόσχας κυρόν Ἀλέξιον, τό ὁποῖον παραθέτομεν κατωτέρω.

3. Ἀσφαλῶς τό Σεπτὸν Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως κατὰ τό Κανονικὸν Δίκαιον τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας ἔχει κατὰ τοὺς θεῖους καί ἱερούς Κανόνας Γ' τῆς Β' Οἰκουμενικῆς Συνόδου καί ΚΗ' τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου τὰ πρεσβεῖα τιμῆς μεταξύ τῶν Πατριαρχικῶν Θρόνων, μετὰ τόν Θρόνον τῆς πρεσβυτέρας Ρώμης εἰς τήν ἀρχαίαν Ἐκκλησίαν.

Μετά δέ τήν ἀπόσχισιν καί ἔκπτωσιν ἐξ Αὐτῆς τοῦ Θρόνου τῆς Πρεσβυτέρας Ρώμης ὅθεν προέκυψεν δυστυχῶς ὁ παναιρετικὸς Παπισμὸς, ὁ ὀλετήρ τοῦ Δυτικοῦ Χριστιανισμοῦ (Θρησκευτικοὶ πόλεμοι, ἱερά Ἐξέτασις, Μεταρρύθμισις, ἀθεϊσμός, μηδενισμός) τυγχάνει ὁ πρῶτος Θρόνος εἰς τήν Μίαν, Ἀγίαν, Καθολικὴν καί Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν καί ἔχει τό κανονικὸν καί ἔννομον δικαίωμα τῆς τιμητικῆς Προεδρίας τῶν Ὁρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ὡς *primus inter pares*, προεδρεύει τῆς ὁσέποτε συγκληθησομένης Οἰκουμενικῆς Συνόδου καί μετὰ τῆς περὶ Αὐτόν Ἀγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου συντονίζει τὰς συνελεύσεις τῶν Ἀγιωτάτων Ὁρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, ὡς συμβαίνει μέ ὅλας τὰς προεδρίας ἀνά τόν κόσμον διῴστορικῶς, χορηγεῖ δέ Αὐτοκεφαλίαν καί Αὐτονομίαν εἰς Ἐκκλησιαστικὰς Δομάς, ὑπὸ τόν ὅρον τῆς ἐγκρίσεως τῶν σχετικῶν ἀποφάσεων ἀπὸ τήν ὁποτεδήποτε συγκληθησομένη Οἰκουμενικὴν Σύνοδον καί ὑπὸ τοὺς κανονικοὺς ὅρους (αἵτησις τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Σώματος, συναίνεσις τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας καί *consensus* τῶν Ἀγιωτάτων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν).

Ἀναφορικῶς πρὸς τὰ πρεσβεῖα τιμῆς καί ὅχι πρὸς τό «πρωτεῖον ἐξουσίας» ἐξαίρονται καί τονίζονται εὐκρινῶς τὰ ἀκόλουθα εἰς τήν μνημειώδη καί περισπούδαστον μελέτην τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ὁσίου Γρηγορίου Ἀγίου Ὁρους, Ὁκτώβριος 2019, «Τὰ “Δίκαια” τῶν Ἐκκλησιῶν καί ἡ ἐνότης τῆς Ἐκκλησίας, Μέρος Α' “Πρωτεῖον” καί “Ἐκκλησία” κατὰ τοὺς Ἱερούς Κανόνας» σελ. 27-30:

«1.3.1. Ἕνας «παγκόσμιος πρῶτος» (παρερμηνεῖα τοῦ λδ' ἀποστολικοῦ).

Πρόσφατα αναφάνηκε παρερμηνεία τοῦ λδ' κανόνος, καί αὐτή ἀφορᾷ τήν σχέση τῶν προκαθημένων (πατριαρχῶν καί ἀρχιεπισκόπων) τῶν σημερινῶν αὐτοκεφάλων ἐκκλησιῶν μεταξύ τους. Σύμφωνα μέ τήν παρερμηνεία αὐτή, βάσει δῆθεν τοῦ λδ' κανόνος κάποιος μεταξύ τῶν προκαθημένων πρέπει νά θεωρῆται ὡς «πρῶτος» καί «κεφαλή» τῶν ὑπολοίπων.

Ἡ παρερμηνεία αὐτή συγχέει τήν ἔννοια τῆς πρωτοκαθεδρίας τοῦ «πρώτου τῆ τάξεi» μεταξύ ἰσοτίμων προκαθημένων μέ τήν ἔννοια τῆς πρωτοκαθεδρίας τοῦ «πρώτου-κεφαλῆς» τῆς δεῖνος ἐπαρχιακῆς συνόδου, καί ἐφαρμόζεται στό Κείμενο τῆς Ραβέννας (2007).

Στό κείμενο αὐτό ἡ ἔννοια τῆς «κεφαλῆς», πού ὀρθῶς ἐφαρμόζεται στόν «πρῶτο» τῆς ἐπαρχιακῆς συνόδου («περιφερειακό ἐπίπεδο») μεταφέρεται ἐσφαλμένως καί στό λεγόμενο «παγκόσμιο ἐπίπεδο», γιά νά δικαιολογηθῇ ἕνας «παγκόσμιος πρῶτος». Ἀλλά «παγκόσμιος πρῶτος», ὡς κεφαλή τῶν «πρώτων» τῆς καθόλου Ἐκκλησίας, δέν μπορεῖ νά ὑπάρχει.

Οἱ ἀρμοδιότητες τοῦ «πρώτου» τῆς ἐπαρχιακῆς συνόδου δέν μπορεῖ νά ἀποδοθοῦν στόν «πρωτοκάθεδρο» μεταξύ τῶν ἰσοτίμων «πρώτων» τῶν ἐπαρχιακῶν συνόδων. Ὁ ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης μέ πολλή σαφήνεια διερμηνεύει ὅτι «πρωτεῖο» ἐπί παγκοσμίου ἐπιπέδου, πέραν τῆς πρωτοκαθεδρίας (στήν σειρά τῆς τάξεως) μεταξύ ἴσων προκαθημένων, δέν ὑπάρχει στήν Ἐκκλησία. Οἱ προκαθήμενοι τῶν Ὁρθοδόξων τοπικῶν Ἐκκλησιῶν εἶναι ἰσότιμοι κατά τά «πρεσβεῖα τιμῆς» καί διαφέρουν μόνο κατά τήν «τάξιν (ἀκολουθίαν) τῆς τιμῆς»: «Ὁ μὲν ἀνωτέρω κανὼν ... διορίζεται, καί λέγει, ὅτι ὁ Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχης νά ἔχη τά προνόμια τῆς τιμῆς μετά τόν Πάπαν, καί Πατριάρχην τῆς Ρώμης, ἐπειδή καί αὐτή ἡ Κωνσταντινούπολις δηλ. εἶναι καί ὀνομάζεται Νέα Ρώμη.

Ἡ δέ μετά πρόθεσις, ἐνταῦθα δέν δηλοῖ τό τοῦ χρόνου ὕστερον, καθώς τινες λέγουσι μετά τοῦ Ἀριστηνοῦ, ἀλλ' οὔτε ὑποβιβασμόν καί ἐλάττωσιν, καθώς οὐκ ὀρθῶς ἐρμηνεύει ὁ Ζωναρᾶς (ἐπειδή, μέ τό νά ἦναι μετά τόν Κωνσταντινουπόλεως ὁ Ἀλεξανδρείας, μετά δέ τόν Ἀλεξανδρείας ὁ Ἀντιοχείας, καί μετά τόν Ἀντιοχείας ὁ Ἱεροσολύμων, κατά τόν λστ' τῆς ΣΤ', ἔσσονται τέσσαρα εἶδη ὑποβιβασμοῦ τιμῆς, καί ἀκολουθῶς πέντε διάφοροι τιμαί μία τῆς ἄλλης ἀνωτέρα, ὅπερ ἐναντίον ἐστὶ πάση τῇ καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ, καί μόνον δεκτόν τοῖς Λατίνοις καί Λατινόφροσιν), ἀλλά δηλοῖ ἰσότητα τιμῆς, καί τάξιν, καθ' ἣν ὁ μὲν ἐστὶ πρῶτος, ὁ δέ, δεύτερος.

Ἰσότητα μὲν τιμῆς, διατί καί οἱ ἐν Χαλκηδόνι Πατέρες, κανόνι κη', λέγουσιν, ὅτι οἱ ῥν' οὔτοι ἐπίσκοποι τά ἴσα πρεσβεῖα τῷ τῆς παλαιᾶς Ρώμης δεδώκασι τῷ τῆς Νέας Ρώμης, καί οἱ ἐν Τρούλλῳ, κανόνι λστ', λέγουσι τῶν ἴσων τῷ Ρώμης ἀπολαύειν

πρεσβείων τόν Κωνσταντινουπόλεως.

Τάξιν δέ, διατί καί ἐκεῖνοι καί τοῦτοι ἐν τοῖς αὐτοῖς κανόσι δεύτερον μετά τόν Ρώμης λέγουσι τόν Κωνσταντινουπόλεως, οὐχί δεύτερον τῇ τιμῇ, ἀλλά δεύτερον τῇ τάξει τῆς τιμῆς».

Περί αὐτοῦ ἐπίσης ὁ Δοσίθεος Ἱεροσολύμων σαφέστερα γράφει: «πολλάί αἱ μείζους παροικίαι, πολλάί αἱ Ἐκκλησίαι, πολλοί οἱ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἡγεμόνες, καί Πρόεδροι, καί Ἄρχοντες, οὐδεὶς δέ ἐστίν ἐν αὐτοῖς ἡγεμὼν τῶν ἡγεμόνων, ἢ Πρόεδρος τῶν Προέδρων, ἢ Ἄρχων τῶν Ἀρχόντων· ὥστε ἐκ τούτων τῶν Ἀρχόντων καί ἡγεμόνων καί Προέδρων εἷς ἐστι καί ὁ Ρώμης, ἰσότημός τε καί ἰσοδύναμος, καί οὐδέν πλέον».

Μεταξύ τῶν Προέδρων τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν οὐδεὶς μείζων, ἀλλὰ μόνον ἓνας πρωτοκάθεδρος, ὁ ὁποῖος κατὰ τοὺς ἱεροὺς Κανόνες εἶναι τώρα (μετά τὸ σχίσμα τοῦ 1054 καί τὴν δογματικὴν ἔκπτωση τῆς Ρώμης) ὁ Κων/πόλεως».

Κατὰ ταῦτα τὸ Σεπτὸν Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἠδύνατο νὰ χορηγήσῃ Αὐτοκεφαλία εἰς Ἐκκλησιαστικὴν Δομὴν, ἡ ὁποία τὸ ζητεῖ καί ἡ ὁποία πληροῖ τοὺς κανονικοὺς ὅρους, ἀλλὰ εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν τῆς Οὐκρανίας, παρ'ὅτι αὐτὴ ἡ ἀνεξάρτητος κρατικὴ πλέον ὄντοτης εἶχε τὸ κανονικὸν δικαίωμα ἡ κανονικὴ τῆς Ἐκκλησίας νὰ ἐκζητήσῃ τὴν χορήγησιν καθεστῶτος Αὐτοκεφαλίας, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ 12' Ἰ. Κανόνος τῆς Ἀγίας Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου διαγορευούσης· «Εἰ δὲ καί τις ἐκ βασιλικῆς ἐξουσίας ἐκαινίσθῃ πόλις, ἢ αὖθις καινισθείῃ, τοῖς πολιτικοῖς καὶ δημοσίοις τύποις, καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν παροικιῶν ἡ τάξις ἀκολουθεῖτω», ἐγείρεται τὸ θέμα ὅτι ἡ μόνη κανονικὴ ἐκκλησιαστικὴ δομὴ τῆς χώρας, ἡ ὁποία μέ ἀπόφασιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Διονυσίου Δ' ἀπὸ τὸ 1686 διοικεῖται ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖον Μόσχας καί σήμερον ἔχει καθεστῶς αὐτονομίας χορηγηθὲν ἀπὸ τὴν Ρωσικὴν Ἐκκλησίαν, δέν ἐπιθυμεῖ καί δέν ἐπιδιώκει τὴν ἀνακήρυξιν τῆς εἰς Αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν.

Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ παραπέμπομεν εἰς τὴν ἐμπεριστατωμένην μελέτην τοῦ Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρ. π. Ἀναστασίου Γκοτσοπούλου, παρατιθέμενοι ἐπίλεκτα ἀποσπάσματα αὐτῆς:

« ... Δύο κρίσιμες χρονολογίαι: α) Τὸ ἔτος 1593 μὲ ἀπόφασιν τῶν τεσσάρων Πατριαρχῶν τῆς Ἀνατολῆς ἀνακηρύσσεται σὲ Πατριαρχεῖο ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας καί β) τὸ ἔτος 1686-1687 ὁ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Διονύσιος Δ' μὲ Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ Πράξις «ἀποφαίνεται ἵνα ἡ ἀγιωτάτη ἐπαρχία Κιέβου εἴη ὑποκειμένη ὑπὸ τοῦ ἀγιωτάτου πατριαρχικοῦ θρόνου τῆς Μεγάλης καὶ Θεοσώστου πόλεως Μοσχοβίας»· σὲ ἐπιστολὴν τοῦ ὁ Πατριάρχης Διονύσιος Δ' «πρὸς τοὺς

βασιλεῖς τῆς Ρωσίας» διευκρινίζει γιὰ νὰ μὴν ὑπάρξει παρερμηνεία: «ἡ Μητρόπολις αὕτη Κιόβου ἔστω ὑποκειμένη ὑπὸ τὸν Ἀγιώτατον Πατριαρχικὸν τῆς Μοσχοβίας θρόνον, καὶ οἱ ἐν αὐτῇ ἀρχιερατεύοντες, ὃ τε ἤδη καὶ ὁ μετὰ τοῦτον, γινώσκωσι γέροντα καὶ προεστῶτα αὐτὸν τὸν κατὰ καιροὺς Πατριάρχην Μοσχοβίας ὡς ὑπ' αὐτοῦ χειροτονούμενοι»...

3. Στὸ ἐρώτημα ἂν ὑπάγεται ἡ Ἐκκλησία τῆς Οὐκρανίας στὸ Πατριαρχεῖο τῆς Ρωσίας ἔχει ἀποφανθεῖ καὶ ἡ πανορθόδοξη ἐκκλησιαστικὴ συνείδηση, ὅπως ἔχει καταγραφεῖ στὰ κατ' ἔτος ἐκδιδόμενα «Ἡμερολόγια» ἢ «Δίπτυχα» ἢ «Ἐπετηρίδες» τῶν Τοπικῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν.

Ὅλες, χωρὶς καμία ἐξαίρεση, οἱ κατὰ τόπους Αὐτοκέφαλες Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες καὶ τὰ Πατριαρχεῖα ἀναγνωρίζουν ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Οὐκρανίας ὑπάγεται στὴν κανονικὴ δικαιοδοσία τῆς Μόσχας.

Ὅλες, χωρὶς καμία ἐξαίρεση, οἱ Ἐκκλησίες θεωροῦν ὡς μοναδικὸ κανονικὸ Μητροπολίτη Κιέβου τὸν Ὀνούφριο, ποὺ ὑπάγεται στὴν Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας.

Μὲ αὐτὸν καὶ τὴν περὶ αὐτὸν Σύνοδο καὶ μόνο εἶχαν κοινωνία στὰ διορθόδοξα καὶ πανορθόδοξα συλλείτουργα καὶ στὶς Ἐπιτροπὲς ὅλες οἱ Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες.

Αὐτὴ ἡ ὁμοφωνία ἐκφράζει τὴν πανορθόδοξη-οἰκουμενικὴ ἐκκλησιαστικὴ συνείδηση τῆς Ὁρθοδοξίας, τὴν ὁποία κανένας δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ περιφρονήσει χωρὶς σοβαρὲς συνέπειες».

Ὡσαύτως ἐνδιαφέρουσα τυγχάνει ἡ διερεύνησις ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω μελέτης τοῦ π. Ἀναστασίου Γκοτσοπούλου τῆς κανονικῆς ἐξαρτήσεως τῆς Μητροπόλεως Κιέβου:

«Τὸ ζητούμενο, λοιπόν, εἶναι τί γίνεται ἀπὸ τὸν 16-17ο αἰ. μέχρι τὸν Ἀπρίλιο 2018, ποὺ ἀνακοινώνεται ἐπίσημα ὅτι ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Βαρθολομαῖος σκέπτεται νὰ ἐκχωρήσει τὸ Αὐτοκέφαλο. Τί ἔχει συμβεῖ, λοιπόν, τοὺς τρεισήμισι τελευταίους αἰῶνες; Ποῦ ὑπάγεται ἡ Μητρόπολη Κιέβου καὶ γενικότερα ἡ Οὐκρανία σύμφωνα μὲ τὴν πανορθόδοξη ἐκκλησιαστικὴ συνείδηση ἀλλὰ καὶ τὴν αὐτοσυνειδησία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου;

1. Ἀκολουθώντας τὴν ἐπιχειρηματολογία τοῦ ἰδίου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἃς ἀναζητήσουμε τίς ἀπαντήσεις ἀπὸ τὸν ἀδιάψευστο μάρτυρα τῆς κανονικῆς δικαιοδοσίας τῶν Θρόνων, δηλ. τὰ «Συνταγμάτια», σὲ ποιά δικαιοδοσία ὑπάγεται ἡ Ἐκκλησία τῆς Οὐκρανίας. Ἡ καταγραφή σὲ αὐτὰ εἶναι ἀκαταμάχητο στοιχεῖο γιὰ τὸ ποῦ ὑπάγεται ἐκκλησιαστικὰ ἡ Οὐκρανία.
2. i) «ΤΑΚΤΙΚΑ» (NOTITIA EPISCOPATUUM): Ἐνῶ λοιπόν ὅλα τὰ σωζόμενα «Τακτικά» (Notitia Episcopatum 10 – 20) [17] ἀπὸ τὸν 14'–15' αἰ. ἀναγράφουν

τὴν ἐπαρχία τῆς Ρωσίας-Οὐκρανίας (ὡς Μεγάλη, ἢ Μικρὴ Ρωσία ἢ Κυέβου) ὡς ἐκκλησιαστικὴ ἐπαρχία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τὸ Τακτικὸ 21 τοῦ ιστ' αἰ. δὲν ἀναφέρει τὴ Ρωσία ἢ τὴν Οὐκρανία στὶς ὑποκείμενες στὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο ἐκκλησιαστικὲς ἐπαρχίες!

3. ii) ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΟ ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ (1715): Ὁ πατριάρχης Ἱεροσολύμων Χρύσανθος (Νοταρᾶς) στὸ περίφημο Συνταγμάτιό του (σ. ξστ-ξθ) ἀναφέρει λεπτομερῶς τὶς ὑπὸ τὸν Κωνσταντινουπόλεως ἐκκλησιαστικὲς ἐπαρχίες, στὶς ὁποῖες δὲν περιλαμβάνει τὴ Μητρόπολη Κιέβου ἢ ἄλλη ἐπισκοπὴ τῆς Οὐκρανίας.

Ἐπιπλέον, ἀπὸ τὴ σελ. ογ κ.έξ. ἀναφέρεται στὰ «περὶ τοῦ ἁγιωτάτου πατριαρχικοῦ Θρόνου τῆς Μοσχοβίας». Ἀρχικὰ μνημονεύει πῶς δόθηκε στὴ Μόσχα ἡ πατριαρχικὴ ἀξία καὶ τιμὴ (σ. ογ-οδ) καὶ ἀκολουθῶς στὶς σελ. οδ-οε ἀναφέρεται στὰ ὅρια τῆς «Μοσχοβίας» στὰ ὁποῖα περιλαμβάνει καὶ τὴν Οὐκρανία. Τὸ ἐπόμενο κρίσιμο κεφάλαιο ποὺ ἐπιγράφεται «Περὶ τῶν ὑποκειμένων Θρόνων τῷ πατριάρχῃ Μοσχοβίας» (σελ. οστ κ.έξ.) ἀναφέρει τὸ Κίεβο καὶ τὴ Γαλικία («Ὁ Κιοβίας καὶ Ἀλικίας») καθὼς καὶ ἄλλες περιοχὲς τῆς Οὐκρανίας («Μεγάλῃς Νοβογορονδίας», «Σουσδαλίας», «Τσερνιγβίας», «Χολμογορίας» κ.ἄ.) ὡς ὑπαγόμενες ἐκκλησιαστικὰ στὸν Πατριάρχη Μόσχας!

Τέλος, στὴ σελ. οζ ἀναφερόμενος «περὶ τῶν προνομίων τῶν κατὰ τὴν Μοσχοβίαν Ἀρχιμανδριτῶν» ἀπαριθμεῖ στοὺς «ἐπισημοτέρους Ἀρχιμανδρίτες» τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας καὶ Οὐκρανοὺς Ἀρχιμανδρίτες ἐν οἷς πρῶτος «Ὁ τοῦ Κιεβοπετζερσκίου» καὶ ἀκολουθοῦν ἄλλοι ἀπὸ τὴν Οὐκρανία (π.χ. «Ὁ τῆς Τζερνιγοβιγίας»).

Συμπερασματικά: Ἡ ἐκκλησιαστικὴ συνείδηση στὶς ἀρχὲς τοῦ 18ου αἰ., ὅπως ἔχει καταγραφεῖ τὸ 1715 ἀπὸ τὸν Πατριάρχη Ἱεροσολύμων Χρύσανθο στὸ Συνταγμάτιό του, θέλει χωρὶς καμία ἔνσταση ἢ ἔστω ἀπλὴ ἐπιφύλαξη τὴν ἐπαρχία τοῦ Κιέβου καὶ τῆς Οὐκρανίας νὰ ὑπάγεται ἐκκλησιαστικὰ στὸ Πατριαρχεῖο τῆς Μόσχας καὶ ὄχι στὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο.

Σημειώνεται ὅτι δὲν ὑπῆρξε ποτὲ καμία ἔνσταση κατὰ τοῦ Συνταγματίου τοῦ Χρυσάνθου ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο.

- iii) ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΟ 1855: Σύμφωνα μὲ τὸ «Συνταγμάτιο περὶ τῆς τάξεως τῶν πατριαρχικῶν Θρόνων καὶ τῶν Αὐτοκεφάλων Συνόδων», ἐν Ἀθήναις 1855, σελ. 3-12 δὲν ὑπάγεται στὸ Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως ἡ Μητρόπολη Κιέβου καὶ ἡ περιοχὴ τῆς Οὐκρανίας. Στὶς σελ. 16-18 τοῦ Συνταγματίου ἀναγράφεται «Ὁ Κιέβου καὶ Γαλικίας» ὡς Μητροπολίτης «Ἐπαρχίας πρώτης τάξεως» τῆς «Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας» καθὼς καὶ ἄλλες ἐπαρχίες τῆς σημερινῆς Οὐκρανίας!

1. iv) ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΟ 1896: Στό «ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΟΝ τῶν ὑπὸ τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον Μητροπολιτῶν καὶ Ἐπισκόπων» ποὺ ἐξεδόθη «ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκ τοῦ Πατριαρχικοῦ Τυπογραφείου» τὸ 1896, δὲν ἀναφέρεται ἡ Μητρόπολη Κιέβου ἢ ἄλλη περιοχὴ τῆς Οὐκρανίας ὡς ἐκκλησιαστικὴ ἐπαρχία ὑπὸ τὸν Κωνσταντινουπόλεως. Ἐπίσης, καμία ἱερὰ Μονὴ τῆς Οὐκρανίας δὲν ἀναγράφεται στὸν κατάλογο τοῦ Συνταγματίου μὲ τίτλο «Αἱ τῷ Οἰκουμενικῷ Θρόνῳ ὑποκείμεναι σταυροπηγιακαὶ Μοναὶ» (σελ. 13-17).
2. v) ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΟ 1902 · «ἐκ τοῦ Πατριαρχικοῦ Τυπογραφείου»: Στὸ «ἐν χρήσει ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΟΝ τῶν ὑπὸ τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον Μητροπολιτῶν καὶ Ἐπισκόπων» ποὺ ἐξεδόθη «ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκ τοῦ Πατριαρχικοῦ Τυπογραφείου» τὸ 1902, δὲν ἀναφέρεται ἡ Μητρόπολη Κιέβου ἢ ἄλλη περιοχὴ τῆς Οὐκρανίας ὡς ἐκκλησιαστικὴ ἐπαρχία ὑπὸ τὸν Κωνσταντινουπόλεως.

Ἐπίσης, καμία ἱερὰ Μονὴ τῆς Οὐκρανίας δὲν ἀναγράφεται στὸν κατάλογο τοῦ Συνταγματίου μὲ τίτλο· «Αἱ τῷ Οἰκουμενικῷ Θρόνῳ ὑποκείμεναι σταυροπηγιακαὶ Μοναὶ» (σελ. 13-17).

Μόνο τό «Μετόχιον Πατριαρχικὸν ἁγίου Σεργίου» ἐν Μόσχᾳ καταχωρεῖται (σελ. 17).

1. vi) Οἱ Γ. Ράλλης-Μ. Ποτλῆς στὸ περίφημο ἔργο τους· «Σύνταγμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν Κανόνων» (α΄ ἔκδοση 1855) ἐδημοσίευσαν τὴν «Τάξιν τῶν Θρόνων τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας» καὶ δὲν περιλαμβάνουν τὴν Οὐκρανία στὶς ἐπαρχίες τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἀλλὰ στὴν «Αὐτοκέφαλο Ἐκκλησίᾳ τῆς Ρωσσίας». Ὅπως δηλώνουν ἀντλοῦν τὰ στοιχεῖα τους ἀπὸ τὰ Συνταγμάτια.

vii) Τὸ κατ' ἔτος ἐκδιδόμενο «Ἡμερολόγιον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου» ἢ ἀπὸ τὸ 2015 κ.ἐξ. ἡ «Ἐπετηρὶς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου» μέχρι καὶ τοῦ ἔτους 2018 ἀναγράφει ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Οὐκρανίας ὑπάγεται κανονικῶς στὴ Μόσχᾳ. Καμία ἀναφορὰ ὅτι τὸ Κίεβο ὑπάγεται ἐκκλησιαστικὰ στὴν Κωνσταντινούπολη!

Συμπερασματικά, ή ίδια ή έκκλησιαστική και κανονική συνείδηση τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου μέχρι καί τὸ 2018, ὅπως καταγράφεται μὲ τὸν πλέον ἐπίσημο καὶ ἀδιαμφισβήτητο τρόπο στὰ ἐπίσημα «Συνταγμάτια», «Ἡμερολόγια» καὶ «Ἐπετηρίδες», τὰ ὁποῖα τὸ ἴδιο τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο ἔχει ἐκδώσει ἀκόμα καὶ ἀπὸ τὸ δικό του ἐν Κωνσταντινουπόλει «Πατριαρχικὸν Τυπογραφεῖον» προκύπτει ὅτι δὲν θεωροῦσε μέχρι τὰ μέσα 2018 ὡς κανονικὸ τοῦ ἔδαφος τὴν Οὐκρανία, τὴν ὁποία ἀναγνώριζε μὲ τὸν πλέον ἐπίσημο καὶ σαφῆ τρόπο ὅτι ὑπάγεται στὴν κανονικὴ δικαιοδοσία τοῦ Πατριαρχείου τῆς Ρωσίας».

Δὲν χωρεῖ οὐδεμία σύγκρισις τοῦ χορηγηθέντος Αὐτοκεφάλου εἰς τοὺς σχισματικούς καὶ παρασυναγώγους τῆς Οὐκρανίας μὲ τὴν κανονικὴν χορήγησιν ὑπὸ τοῦ Σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τοῦ καθεστῶτος τῆς Αὐτοκεφαλίας εἰς τὰς Κανονικὰς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τῆς Σερβίας, τῆς Βουλγαρίας, τῆς Ρουμανίας, τῆς Πολωνίας, τῆς Ἀλβανίας καὶ τῆς Τσεχίας-Σλοβακίας.

Τὴν Αὐτοκεφαλίαν τῆς Οὐκρανικῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας ἐπεδίωκον ὁ δυτικόφιλος τέως Πρόεδρος τῆς Χώρας Πέτρος Ποροσένκο, τὸ Κοινοβούλιον καὶ αἱ δύο σχισματικαὶ Δομαί: ἡ «Οὐκρανικὴ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία-Πατριαρχεῖο Κιέβου», ἡ ὁποία ἀπεσπάσθη τὸ 1992 ἀπὸ τὸ Ρωσικόν Πατριαρχεῖον, μὲ σκληρὰς ἐπιθέσεις καὶ ἀναθέματα κατὰ τοῦ Πατριαρχείου τῆς Μόσχας, ἔχουσα ἐπικεφαλῆς τὸν καθηρημένον καὶ ἀναθεματισμένον πρῶην Μητροπολίτην Κιέβου, Μοναχόν Φιλάρετον (Ντενισένκο) καὶ ἡ «Οὐκρανικὴ Αὐτοκέφαλη Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία», ἡ ὁποία ἐδημιουργήθη τὸ 1921 ἀπὸ τὰς Σοβιετικὰς Ἀρχὰς μὲ τὸν ψευδεπίσκοπον Βασίλειον Λιπκίβσκυ, ὁ ὁποῖος ἐχειροτονήθη ἀπὸ «ιερεῖς καὶ λαϊκοὺς»!!! καὶ ἔνεκεν τῆς συμπράξεώς της μὲ τοὺς Ναζί κατακτητὰς τῆς Χώρας κατεδιώχθη καὶ συνέπτυξε δῆθεν «ἐκκλησία τῶν κατακομβῶν».

Μετά ταῦτα δέ ἀνεβίωσε τὸ 1980 καὶ διωκεῖτο ἀπὸ τὸν αὐτοπροσδιοριζόμενον ὡς «Μητροπολίτην Κιέβου καὶ πάσης Οὐκρανίας» Μακάριον Μάλετιτς, καθηρημένον πρῶην Ἱερέα τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας, «χειροτονημένον» ψευδεπίσκοπον ἀπὸ καθηρημένον Ἐπίσκοπον καὶ ἀπὸ τὸν καθηρημένον Διάκονον τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας Βικέντιον-Βίκτωρα Τσεκάλιν, τραγικόν πρόσωπον μὲ πλούσιο «ἱστορικόν» ὡς «Ὁρθόδοξος» ψευδεπίσκοπος, Οὐνίτης, Προτεστάντης Πάστορας, κατεγνωσμένος δικαστικῶς παιδεραστής, συνταξιοδοτηθεὶς ὡς φρενοβλαβῆς ἐν Αὐστραλίᾳ.

Τό Σεπτόν Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον ex tunc «ἀποκατέστησε» εἰς τήν κανονικήν τάξιν τās δύο αὐτās σχισματικές «Ἐκκλησιαστικές» Δομάς μέ τούς ἐπικεφαλῆς των, τῶν ὁποίων τήν κανονικήν κατάστασιν ἀνεγνώρισε πρότρίτα ἡ ἡμετέρα Ἐκκλησία δίχα ψηφοφορίας.

Ἐπ' αὐτοῦ ὁ ἐλλογιμώτατος Ὁμότιμος Καθηγητής τῆς Δογματικῆς τοῦ Α.Π.Θ. κ. Δημήτριος Τσελεγγίδης ἐπάγεται εἰς τήν ἀπό τοῦ παρελθόντος Σεπτεμβρίου ἐ.ἔ. εὐθαρσῇ καί ὁμολογιακῇ ἐπιστολῇ αὐτοῦ πρός τήν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τά ἀκόλουθα: «Πρῶτα, δηλαδή, θά πρέπει νά ἐξεταστεῖ, ἂν τό «μόρφωμα» αὐτό πληροῖ τίς προϋποθέσεις τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Κοινότητος. Ἄν, ἀντίθετα, ἀναγνωριστεῖ τό «Αὐτοκέφαλό» του, τότε αὐτομάτως ἀναγνωρίζεται καί ἡ ἐκκλησιαστική «νομιμότητα» τῆς Σχισματικῆς Ἐκκλησίας.

Ὡς γνωστόν, γιά τήν Σχισματική Ἐκκλησία τῆς Οὐκρανίας ἔχει προηγηθεῖ Πανορθόδοξη καταδίκη μέ καθαιρέσεις καί ἀφορισμούς. Αὕτη ἡ Πανορθόδοξη καταδίκη δέν ἔχει ἀνακληθεῖ. Τελευταῖα, μέ Τόμο Αὐτοκεφαλίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου (11-1-2019), ἔγινε μιά ἀγιοπνευματικοῦ καί ἐκκλησιολογικοῦ χαρακτήρα θεσμική ὑπέρβαση, πού δημιουργεῖ εὐλόγα ἐρωτήματα γιά τήν ἐκκλησιαστική νομιμότητά της.

Καί τοῦτο, ἐπειδή δέν τηρήθηκαν -ἀπ' ὅσο τουλάχιστον γνωρίζουμε- θεμελιώδεις Ἀγιοπατερικές καί Ἀγιοπνευματικές προϋποθέσεις, πρᾶγμα πού δημιουργεῖ εὐλογες ἐνστάσεις γιά τήν Κανονικότητα τῶν ὄρων-προϋποθέσεων τῆς Πατριαρχικῆς Πράξεως, ἐφόσον ἀποδεδειγμένως δέν ἐκφράστηκε δημόσια μετάνοια καί ἀποκήρυξη τοῦ Σχίσματος. Μέ ὅσα λέμε στήν προκειμένη περίπτωση, δέν σημαίνει ὅτι ἀμφισβητοῦμε τήν θεσμική ἀρμοδιότητα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου νά παραχωρεῖ Αὐτοκεφαλία, μέ τήν συναίνεση βέβαια τοῦ ὅλου Σώματος τῆς Ἐκκλησίας, ἐκφραζομένης συνοδικά.

Ἐδῶ, τίθεται μόνον τό θέμα τῶν ἔγκυρων προϋποθέσεων γιά τήν ἔκδοση τοῦ σχετικοῦ Τόμου. Κατά τήν Βιβλική μαρτυρία (Μθ. 4, 17, Α΄ Κορ. 5, 1-5 καί Β΄ Κορ. 2, 6-8), ἀλλά καί κατά τήν Ἀγιοπατερική καί Ἀγιοπνευματική Παράδοση τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ἔνταξη ἢ ἡ ἐπανένταξη στό ἕνα καί ἀδιαίρετο Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας προϋποθέτει ὅπωςδήποτε τήν βαθιά βίωση καί τήν εἰλικρινῆ ἐκφραση μετανοίας ἐκ μέρους τοῦ ὑπό ἔνταξη ἢ ἐπανένταξη μέλους ἢ τῆς εὐρύτερης Κοινότητος. Ἡ προϋπόθεση ἐκφράσεως τῆς μετανοίας δέν ὑπερβαίνεται, οὔτε ἀκυρώνεται ἀπό κανένα θεσμικό πρόσωπο ἢ θεσμικό ἐκκλησιαστικό φορέα. Δέν ὑπάρχει καμία Οἰκονομία τῆς Ἐκκλησίας, πού νά μπορεῖ νά ὑποκαταστήσει ἢ νά ἀκυρώσει τήν μετάνοια».

Εἰδικώτερον ὁ Μοναχὸς Φιλάρετος (Ντενισένκο), Κληρικός τυγχάνων τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας ὡς Μητροπολίτης Κιέβου τό 1992 καθηρέθη, ὅπως προελέχθη, ἐκ τοῦ ὑψηλοῦ τῆς Ἀρχιερωσύνης ὑπουργήματος καί μετά ταῦτα ἀνεθεματίσθη διά τήν πρόκλησιν σχίσματος, ἀλλά καί δι' ἐτέρας ἀντικανονικάς αὐτοῦ ἐνεργείας, ὁ δέ ἕτερος Μακάριος Μάλετιτς οὐδεμίαν κανονικήν χειροτονίαν κέκτηται, ὡς κατεδείξαμεν.

Ἐν συνεχείᾳ συνεκροτήθη ἡ λεγομένη «Ἐνωτική Σύνοδος», ἡ ὁποία ἐξέλεξε ὡς «Προκαθήμενον» τόν «Μητροπολίτην» Ἐπιφάνιον (Σέργιον Ντουμένκο), ὁ ὁποῖος ἔχει ἀνυπόστατον κανονικῶς «χειροτονίαν» ὑπό τοῦ καθηρημένου καί ἀναθεματισμένου Μοναχοῦ Φιλάρετου καί ἀκολούθως ἐχορηγήθη εἰς τήν προελθοῦσαν ἐξ ὅλων αὐτῶν τῶν ἀκύρων Κανονικῶς ἐνεργειῶν νέαν Δομήν τό καθεστώς τῆς Αὐτοκεφαλίας.

Τό κρίσιμον, ἐπομένως, θέμα, τό ὁποῖον τίθεται ἀπό κανονικῆς ἐπόψεως εἰς τό συγκεκριμένον ζήτημα εἶναι, ἐάν αἱ ἀποφάσεις τελείας Συνόδου, προεδρευομένης ὑπό Πατριάρχου, ὡς εἶναι ἡ Σύνοδος τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας, εἶναι ἀνέκκλητοι ἢ δύνανται νά ἐκκληθοῦν ἐνώπιον ἄλλης Πατριαρχικῆς Συνόδου. Τό θέμα αὐτό ἀπησχόλησε τήν Οἰκουμενικήν Ἐκκλησίαν μετά τήν Σύνοδον τῆς Σαρδικῆς καί τούς Κανόνας Αὐτῆς Γ', Δ' καί Ε', εἰς τήν ὁποίαν μετεἶχον οἱ Δυτικοί Ἐπίσκοποι καί προήδρευσε ὁ Ὅσιος Κορδοῦης, συγκροτηθείσης ἐν ταύτῳ καί Συνόδου τῶν Ἀνατολικῶν Ἐπισκόπων εἰς τήν σημερινήν Φιλιππούπολιν.

Πρῶτος ὁ Ἐπίσκοπος Ρώμης Ζώσιμος, ἐπικαλούμενος τούς Κανόνας τῆς Σαρδικῆς, ὡς Κανόνας δῆθεν τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου τῆς Νικαίας, διεξεδίκησε δικαιώματα ὑπάτου δικαστοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Β. Ἀφρικῆς καί ἠξίωσε τήν ἀποκατάστασιν τοῦ καθαιρεθέντος ἀπό τόν Ἐπίσκοπον Sicca Οὐρβανόν Πρεσβυτέρου Ἀπιαρίου.

Οἱ ἀφρικανοί Ἐπίσκοποι ἀπέκρυσαν διαρρήδην τό ὑπό τοῦ Ἐπισκόπου τῆς Πρεσβυτέρας Ρώμης Ζωσίμου καί τῶν διαδόχων του Βονιφατίου καί Κελεστίνου Α' ἀξιούμενον δικαίωμα ὑπάτου δικαστοῦ τῶν Ἐκκλησιῶν τους τό 424. Προηγουμένως, ἡ ἐν Καρθαγένῃ Τοπική Σύνοδος μέ τόν ΛΣΤ' (31) Κανόνα της (κατ' ἀρίθμησιν «Πηδαλίου»), ὁ ὁποῖος ἐπαναλαμβάνεται ἀπαραλλάκτως καί μέ τόν ΡΛΔ' (129) Κανόνα τῆς ἰδίας Συνόδου ἐνομοθέτησεν: «Ὅμοίως ἤρρεσεν, ἵνα οἱ πρεσβύτεροι καί οἱ διάκονοι καί οἱ λοιποὶ κατώτεροι κληρικοί, ἐν αἷς ἔχουσιν αἰτίαις, ἐάν τὰ δικαστήρια μέμφωνται τῶν ἰδίων ἐπισκόπων, οἱ γείτονες ἐπίσκοποι ἀκροάσωνται αὐτῶν καί, μετὰ συναινέσεως τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου, τὰ μεταξὺ αὐτῶν διαθῶσιν οἱ προσκαλούμενοι παρ' αὐτῶν ἐπίσκοποι.

Διό, εἰ καὶ περὶ αὐτῶν ἔκκλητον παρέχειν νομίσωσι, μὴ ἐκκαλέσωνται εἰς τὰ πέραν τῆς θαλάσσης δικαστήρια, ἀλλὰ πρὸς τοὺς πρωτεύοντας τῶν ἰδίων ἐπαρχιῶν, ὡς καὶ περὶ τῶν ἐπισκόπων πολλάκις ὥρισταί.

Οἱ δὲ πρὸς περαματικὰ δικαστήρια διεκκαλούμενοι, παρ' οὐδενὸς ἐν τῇ Ἀφρικῇ δεχθῶσιν κοινωνίαν».

Καὶ τό ἀπολύτως σημαντικόν εἶναι ὅτι οἱ Κανόνες τῆς ἐν Καρθαγένῃ Συνόδου ἐπεκυρώθησαν ὠρισμένως καὶ ὀνομαστικῶς ἀπὸ τὸν Β΄ Κανόνα τῆς Ἀγίας Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἀπλῶς δέ ἀπὸ τὸν Α΄ τῆς Δ΄ καὶ τὸν Α΄ τῆς Ζ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

Ἐπομένως ἡ ἀρχαία Ἐκκλησία ἐδέχθη ὅτι τὰ ὑπὸ Γ΄, Δ΄ καὶ Ε΄ Κανόνων τῆς Σαρδικῆς ὀριζόμενα ἀφεώρων εἰδικόν προνόμιον, τό ὁποῖον ἀπενεμήθη εἰς τὸν τότε Ὁρθόδοξον Ἐπίσκοπον τῆς πρεσβυτέρας Ρώμης διὰ τοὺς ὑπ' αὐτόν ὑποκειμένους Ἐπισκόπους καὶ μόνον καὶ ὄχι ἀνάθεσις ὑπερτάτης ἐκκλησιαστικῆς δικαιοδοσίας εἰς αὐτόν.

Σχετικῶς ὁ Ζωναρᾶς λέγει: «Οὔτε οὖν τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου ἐστὶν ὁ Κανὼν, οὔτε πάσας τὰς ἐκκλήτους ἀνατίθῃσιν αὐτῷ ἀλλὰ τῶν ὑποκειμένων αὐτῷ» (Σ.Γ.241), ὁ δὲ Βαλσαμὼν ἀναφέρει: «εἰδικόν γάρ ἐστὶ τοῦτο εἰς τὰς ἐκκλησιαστικὰς ὑποθέσεις τοῦ Πάπα καὶ κρατεῖν ὀφείλει ἔνθα ἐξεφωνήθη» (Σ.Γ.239).

Συνεπῶς ἡ ἀπαίτησις τοῦ τότε Ὁρθοδόξου Ἐπισκόπου τῆς Πρεσβυτέρας Ρώμης διὰ προνόμιον ὑπερτάτης ἐκκλησιαστικῆς δικαιοδοσίας ἀπερρίφθη ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, διότι ἔγιναν δεκταὶ αἱ κανονικαὶ διατάξεις τῆς Συνόδου τῆς Καρθαγένης διὰ τῆς Ἀγίας Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου ὅτι θά ἀφορίζωνται οἱ Κληρικοὶ ἐτέρου ἐκκλησιαστικοῦ κλίματος, οἱ ὅποιοι θά ἐκκαλοῦν ἐνώπιον τοῦ Ἐπισκόπου τῆς Πρεσβυτέρας Ρώμης τὰς ὑποθέσεις των.

Εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Καθολικὴν Ἐκκλησίαν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν Ἱ. Κανόνων Θ΄ καὶ ΙΖ΄ τῆς Ἀγίας Δ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, οἱ ὅποιοι διακελεύουν: «Εἰ δὲ πρὸς τὸν τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας μητροπολίτην, ἐπίσκοπος ἢ κληρικὸς ἀμφισβητοίῃ, καταλαμβάνετω τὸν ἑξαρχὸν τῆς διοικήσεως, ἢ τὸν τῆς βασιλευούσης Κωνσταντινουπόλεως θρόνον, καὶ ἐπ’ αὐτῷ δικαζέσθω», εἰς προσβολὴν δι’ ἐκκληίου δὲν ὑπόκειται, δηλ. τυγχάνει ἀνέκκλητος ἐκδοθεῖσα καταδικαστικὴ ἀπόφασις ὑπὸ τελείας Πατριαρχικῆς Συνόδου, συνελθούσης κατ’ ὀρθὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ΚΗ΄ Ἀποστολικοῦ Κανόνος καὶ τοῦ Δ΄ Κανόνος τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Συνόδου, ὅπως εἶναι ἡ ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Ἐξάρχου τῆς Διοικήσεως (τότε) τελοῦσα Γενικὴ Σύνοδος τῶν Μητροπολιτῶν ἢ ἡ (σήμερον) ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Πατριάρχου τελοῦσα Σύνοδος τοῦ οἰκείου Πατριαρχικοῦ κλίματος.

Τόσον ὁ Θ΄ ὅσον καὶ ὁ ΙΖ΄ Ἱ. Κανόνες τῆς Δ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου θέτουν διαζευκτικόν εἰς τὴν ἰδίαν κανονικὴν πρόβλεψιν διὰ τὸν Ἑξαρχὸν τῆς Διοικήσεως καὶ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως καὶ παρέχουν δυνατότητα ἰσοτίμου προσφυγῆς.

Ἐπομένως δὲν ἀνιδρύουν οἱ Κανόνες διὰ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως ὑπερτάτην δικαστικὴν ἀρμοδιότητα καὶ ἕτερον βαθμὸν δικαιοδοσίας. Ἑξαρχος δὲ τῆς Διοικήσεως σήμερον εἶναι ὁ Πρόεδρος τοῦ οἰκείου Πατριαρχικοῦ κλίματος.

Ὁ Βαλσαμὼν ἀναφέρει χαρακτηριστικῶς: «Αἱ ψῆφοι τῶν Πατριαρχῶν ἐκκληίῳ οὐχ ὑπόκεινται, Ν ΡΚΓ΄, κβ, Β.Γ.α.λη· «ὁ μακαριώτατος πατριάρχης ἐκείνης τῆς διοικήσεως μεταξύ αὐτῶν ἀκροάσθω, κάκεῖνα ὀριζέτω ἅτινα τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς κανόσι, καὶ τοῖς νόμοις συνάδει, οὐδενὸς μέρους κατὰ τῆς ψήφου αὐτοῦ ἀντιλέγειν δυναμένου», εἰς δὲ τὴν «Ἐπαναγωγὴν» ΙΑ΄,6(Ι.Γ.Ρ. τ Β΄, 260)· «Τό τοῦ Πατριάρχου κριτήριον ἐκκληίῳ οὐχ ὑπόκειται, οὐδέ ἀναψηλαφᾶται ὑφ’ ἐτέρου, ὡς ἀρχὴ καὶ αὐτῶν τῶν ἐκκλησιαστικῶν κριτηρίων».

Ὁ Ἱερὸς καὶ Μέγας Φώτιος δὲ εἰς τὰ «Νομοκανονικά» του Θ, α΄ (Σ.Α. 169) γράφει: «οὔτε γὰρ ἐκκαλοῦντο αἱ τῶν Πατριαρχῶν ψῆφοι». Κατὰ ταῦτα ἡ δικαστικὴ κρίσις οἰασδὴποτε Ἱερᾶς Πατριαρχικῆς Συνόδου, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ κατὰ τό Κανονικόν μας Δίκαιον τελείαν Σύνοδον καὶ ἐκφέρεται μετὰ ἀπὸ ἐκδίκασιν κανονικῆς ὑποθέσεως τυγχάνει ἀνέκκλητος, δυναμένη μόνον νὰ ἐκκληθῇ ἐνώπιον Οἰκουμενικῆς Συνόδου (Π. Παναγιωτάκου «Σύστημα τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου, Τό ποινικόν Δίκαιον τῆς Ἐκκλησίας» σελ. 836 ἐπ., ΑΘΗΝΑΙ 1962).

Ὑπομνηματίζων δὲ ὁ θεοφώτιστος Ἅγ. Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης τὸν Θ΄ Κανόνα τῆς Δ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου εἰς τὰς σελ. 192-193 «Πηδάλιον» ἐκδ. Β. Ρηγοπούλου, Θεσσαλ. 1998 καὶ «ἀπαντῶν» εἰς τὸν ἐξωμότην καὶ ἐξουνιτισθέντα Βησσαρίωνα

καί εἰς τούς ὅπως ἀναφέρει Παπιστάς Βίνιον καί Βελαρμῖνον, ἀναφέρεται εἰς τό ζήτημα μέ ἐξαίρετον κανονικήν ἀνάλυσιν λέγων χαρακτηριστικῶς: «Ὅτι μέν γάρ ὁ Κωνσταντινουπόλεως οὐκ ἔχει ἐξουσίαν ἐνεργεῖν εἰς τάς διοικήσεις καί ἐνορίας τῶν ἄλλων Πατριαρχῶν, οὔτε εἰς αὐτόν ἐδόθη ἀπό τόν Κανόνα τοῦτον ἡ ἔκκλητος ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ δῆλόν ἐστι ἅ. διατί ἐν τῇ δ'. πράξει τῆς ἐν Χαλκηδόνι ταύτης Συνόδου ὁ Κων/νουπόλεως Ἀνατόλιος ἐνεργήσας ὑπερόρια, καί λαβὼν τήν Τύρον ἀπό τόν Ἐπίσκοπόν της Φώτιον καί δούς αὐτήν εἰς τόν Βηρυτοῦ Εὐσέβιον καί καθελὼν καί ἀφορίσας τόν Φώτιο, ἐμέμφθη καί ἀπό τούς ἄρχοντας καί ἀπό ὅλην τήν Σύνοδον διὰ τοῦτο.

Καί ἀγκαλά ἐπροφασίσθη πολλά, μέ ὅλον τοῦτο ὅσα ἐκεῖ ἐνήργησεν ἀκυρώθησαν ὑπό τῆς Συνόδου, καί ὁ Φώτιος ἐδικαιώθη, καί τάς ἐπισκοπὰς τῆς Τύρου ἔλαβε.

Διό καί ὁ Ἐφέσου Ἰσαάκ ἔλεγεν εἰς Μιχαήλ τόν πρῶτον τῶν Παλαιολόγων, ὅτι ὁ Κωνσταντινουπόλεως οὐκ ἐκτείνει τήν ἐξουσίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὰ Πατριαρχεῖα τῆς Ἀνατολῆς (κατά τόν Παχυμέρην βιβλ. στ'. κεφ. α). β'. ὅτι οἱ πολιτικοί καί βασιλικοὶ νόμοι δέν προσδιορίζουσιν ὅτι ἡ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως μόνον κρίσις καί ἀπόφαισις δέν δέχεται ἔκκλητον, ἀλλ' ἀορίστως ἐκάστου Πατριάρχου καί τῶν Πατριαρχῶν πληθυντικῶς.

Λέγει γάρ Ἰουστινιανός Νεαρά ρκγ', ὁ Πατριάρχης τῆς Διοικήσεως ἐκεῖνα ὀριζέτω, ἅτινα τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς Κανόσι καί τοῖς νόμοις συνάδει, οὐδενός μέρους κατά τῆς ψήφου αὐτοῦ ἀντιλέγειν δυναμένου. Καί ὁ σοφός Λέων ἐν τῷ α. τίτλ. τῆς νομικῆς αὐτοῦ ἐπιτομῆς, λέγει, τό τοῦ Πατριάρχου κριτήριον ἐκκλήτῳ οὐχ ὑπόκειται, οὐδέ ἀναψηλαφᾶται ἀπό ἄλλον, ὡς ἀρχή ὦν τῶν ἐκκλησιαστικῶν · ἐξ αὐτοῦ γάρ πάντα τὰ κριτήρια, καί εἰς αὐτό ἀναλύει.

Καί ὁ Ἰουστινιανός πάλιν βιβλ. γ. κεφ. β. τῆς συναγωγῆς τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὁ ἀρμόδιος Πατριάρχης ἐξετάσει τήν ψῆφον, μή δεδιώς ἔκκλητον, καί βιβλ. α. τίτλ. δ' τῆς ἐκκλησιαστικῆς διαταγῆς, οὐκ ἐκκαλοῦνται αἱ τῶν Πατριαρχῶν ψῆφοι, καί πάλιν βιβλ. α. τίτλ. δ'. κεφ. κθ', κατά τῶν ἀποφάσεων δέ τῶν Πατριαρχῶν, ἐνομοθετήθη ἀπό τούς πρό ἡμῶν Βασιλεῖς νά μή γίνεται ἔκκλητος.

Λοιπόν ἀνίσως κατά τούς Βασιλεῖς τούτους, οἵτινες συμφωνοῦσι μέ τούς ἱερούς Κανόνας, αἱ ψῆφοι τῶν Πατριαρχῶν πάντων δέν δέχονται ἔκκλητον, ἥτοι δέν ἀναβιβάζονται εἰς ἄλλου Πατριάρχου κριτήριον, πῶς ὁ Κωνσταντινουπόλεως δύναται ταύτας νά ἀνακρίνη;

καί ἂν ὁ παρὼν Κανὼν τῆς δ' ἀλλά καί ὁ ιζ' αὐτῆς σκοπὸν εἶχε νά ἔχη ὁ Κωνσταντινουπόλεως τήν ἔκκλητον τῶν λοιπῶν Πατριαρχῶν, πῶς οἱ Βασιλεῖς ἤθελαν θεσπίσουν ἐκ διαμέτρου ὅλον τό ἐναντίον, εἰς καιρὸν ὅπου αὐτοὶ ἐγίνωσκον

ὅτι οἱ μὴ συμφωνοῦντες τοῖς Κανόσι πολιτικοὶ νόμοι μένουσιν ἄκυροι; γ'. ὅτι, ἂν δώσωμεν κατὰ τοὺς ἄνωτέρω Παπιστάς ὅτι ὁ Κωνσταντινουπόλεως κρίνει τοὺς Πατριάρχας, καὶ ἀνακρίνει τὰς κρίσεις αὐτῶν, ἐπειδὴ ὁ Κανὼν δέν κάμνει ἐξαίρεσιν τίνος καὶ τίνος Πατριάρχου, ἄρα κρίνει ὁ αὐτός καὶ ἀνακρινεῖ καὶ τὸν Ρώμης, καὶ οὕτως ἔσται ὁ Κωνσταντινουπόλεως καὶ πρῶτος καὶ ἔσχατος καὶ κοινὸς κριτὴς πάντων τῶν Πατριαρχῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ Πάπα».

Συνεπῶς κανονικὸν δικαίωμα ἐπανεξετάσεως τῶν ὑποθέσεων τοῦ Μοναχοῦ Φιλαρέτου (Ντενισένκο), καὶ τοῦ καθηρημένου Πρεσβυτέρου τῆς ἰδίας Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς Νικολάου Μάλετιτς φερομένου ὡς «Μητροπολίτου Μακαρίου», μετὰ τὰς ἀποφάσεις τῆς τελείας Πατριαρχικῆς Συνόδου τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας, ἔχει μόνον ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, ὅπως ἄλλωστε ὁ Σεπτὸς Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος, μέ τό ὑπ' ἀριθμ. 1203/29.8.1999 Πατριαρχικόν Του Γράμμα πρὸς τὸν Μακαριστὸν Πατριάρχην Μόσχας κυρὸν Ἀλέξιον ἀποδέχεται γράφων: «Εἰς ἀπάντησιν πρὸς σχετικὸν τηλεγράφημα καὶ γράμμα τῆς Ὑμετέρας λῖαν ἀγαπητῆς καὶ περισπουδάστου Μακαριότητος, ἐπὶ τοῦ ἀνακύψαντος προβλήματος ἐν τῇ καθ' Ὑμᾶς ἀδελφῇ Ἀγιωτάτῃ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ρωσσίας, ὅπερ πρόβλημα ὠδήγησε τὴν Ἱεράν Σύνοδον αὐτῆς ὅπως προβῇ, δι' οὓς οἶδεν αὕτη λόγους, εἰς τὴν καθαίρεσιν τοῦ ἄχρι πρότινος ἐκ τῶν τὰ πρῶτα φερόντων Συνοδικοῦ μέλους αὐτῆς Μητροπολίτου Κιέβου κυρίου Φιλαρέτου, ἐπιθυμοῦμεν ἵνα γνωρίσωμεν τῇ Ὑμετέρᾳ Ἀγάπῃ ἀδελφικῶς ὅτι ἡ καθ' ἡμᾶς Ἀγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ ἀναγνωρίζουσα εἰς τό ἀκέραιον τὴν ἐπὶ τοῦ θέματος ἀποκλειστικὴν ἀρμοδιότητα τῆς ὑφ' Ὑμᾶς ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας ἀποδέχεται τὰ Συνοδικῶς ἀποφασισθέντα περὶ τοῦ ἐν λόγω, μὴ ἐπιθυμοῦσα τό παράπαν ἵνα παρέξῃ οἰανδῆτινα δυσχέρειαν εἰς τὴν καθ' Ὑμᾶς ἀδελφὴν Ἐκκλησίαν», ἀναγνωρίζων, ὡς Κανονολόγος, τὴν ἀρχὴν τῆς ταυτότητος τῶν ποινῶν, γεγονὸς τό ὁποῖον ἐπανέλαβε καὶ μετὰ εἰς τό γράμμα του διὰ τὸν ἀναθεματισμὸν τοῦ ἰδίου, τοῦ Φιλαρέτου (Ντενισένκο), (1997) πρὸς τὸν Πατριάρχην Μόσχας: «Λαβόντες γινῶσιν τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως, ἀνεκοινώσαμεν ταύτην τῇ Ἱεραρχίᾳ τοῦ καθ' ἡμᾶς Οἰκουμενικοῦ Θρόνου καὶ προετρεψάμεθα αὐτὴν ὅπως οὐδεμίαν ἐκκλησιαστικὴν κοινωνίαν ἔχῃ τουντεῦθεν μετὰ τῶν εἰρημένων».

4. Οἱ Ἱ. Κανόνες Θ' καὶ ΙΖ' τῆς Ἀγίας Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου καθιέρωσαν, ὡς προείπομεν, τὸν ἴδιον βαθμὸν δωσιδικίας διὰ τὸν Ἐξαρχον τῆς Διοικήσεως (σημερινὸν Πρόεδρον τελείας Πατριαρχικῆς Συνόδου) καὶ διὰ τὸν Παναγιώτατον Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην-Ἀρχιεπίσκοπον Κων/νουπόλεως καὶ μέ αὐτὴν τὴν κανονικὴν ρύθμισιν δέν ἀνίδρυσαν μείζονα δικαιοδοσίαν δι' οὐδένα Πατριαρχικὸν Θρόνον.

Συνεπῶς ὁ καταδικασθεὶς ὑπὸ τελείας Πατριαρχικῆς Συνόδου δέν ἔχει τό δικαίωμα

προσφυγῆς εἰς ἄλλην Πατριαρχικὴν Σύνοδον παρά μόνον εἰς τὴν Οἰκουμενικὴν Σύνοδον καὶ ἀκριβῶς αὐτὴν τὴν ἀρχὴν ἐναργέστερον ἐνομοθέτησε ἡ Ἁγία Πενθέκτη Οἰκουμενικὴ Σύνοδος μέ τὴν διὰ τοῦ Β΄ Ἱ. Κανόνος Τῆς ὀνομαστικῶς ἐπικύρωσιν τῶν Κανόνων τῆς ἐν Καρθαγένῃ Συνόδου, ἡ ὁποία, ὅπως ἀναφέρεται, ἀπέρριψε τὴν ἀπαίτησιν γενικῆς δωσιδικίας τοῦ Ἐπισκόπου τῆς Πρεσβυτέρας Ρώμης καὶ συνεπῶς κάθε ἐτέρου Πατριάρχου ἐφ' ὅλης τῆς Ἐκκλησίας.

Ἄλλωστε, ὁ νεώτερος Ἱ. Κανὼν, ὁ Β΄ τῆς Ἁγίας Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ὠρισμένως ἐκύρωσε τοὺς Ἱ. Κανόνας τῆς Καρθαγένῃς καὶ ὡς νεωτέρα κανονικὴ δικονομικὴ διάταξις τροποποιεῖ κάθε παλαιότεραν καὶ κατισχύει αὐτῆς, ὅπως εἰς κάθε δικαϊκόν σύστημα ἰσχύει καὶ ὡς καταδεικνύεται ἀπὸ τὴν ἐπὶ τοῦ ὅρους Ὅμιλιαν τοῦ Κυρίου· «Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἐρῥέθη τοῖς ἀρχαίοις, οὐκ ἐπιορκήσεις, ἀποδώσεις δὲ τῷ Κυρίῳ τοὺς ὅρκους σου. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὁμόσαι ὅλως.» (Ματθ. 5,33-34).

Τό προκύπτον συμπέρασμα ἐκ τῆς κανονικῆς αὐτῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ρυθμίσεως διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς Οὐκρανίας εἶναι ὅτι ἐσφαλμένως καὶ ἄνευ κανονικῆς ἀρμοδιότητος καὶ δωσιδικίας ἡ Ἁγία καὶ Ἱερά Σύνοδος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐξεδίκασε ἐκκλήτους καὶ ἔκρινε ἐπὶ τελεσιδίκων κανονικῶν ὑποθέσεων πρῶην κληρικῶν ἄλλης Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς, τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἀρμοδίως κατέχει τοὺς δικαστικούς φακέλους τῶν ἐν θέματι τιμωρηθέντων Κληρικῶν, τό περιεχόμενον τῶν ὁποίων ἔδει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Πατριαρχικῆς Συνόδου, ἐπιληφθείσης τῆς Κανονικῆς ὑποθέσεως αὐτῶν ἀναρμοδίως, τροποποιοῦσα καὶ ἀκυρώνουσα ἀποφάσεις τελείας Πατριαρχικῆς Συνόδου χωρὶς σχετικὴν κανονικὴν ἀρμοδιότητα.

Ἐπομένως αἱ ἀποφάσεις κανονικῆς ἀποκαταστάσεως τῶν καθηρημένων, ἀναθεματισμένων καὶ ἀχειροτονήτων τῶν δύο σχισματικῶν Δομῶν τῆς Οὐκρανίας, αἱ ὁποῖαι προηγήθησαν τῆς χορηγήσεως τοῦ Τόμου τῆς Αὐτοκεφαλίας εἶναι προδήλως ἄκυροι καὶ συνεπῶς ἡ Ἀπόφασις χορηγήσεως καθεστῶτος Αὐτοκεφαλίας, εἰς ἀνύπαρκτον Κανονικῶς Ἐκκλησίαν, ἀπαρτιζομένην ἀπὸ λαϊκούς ἐν σχίσματι, ἀποβαίνει καὶ αὐτὴ ἄκυρος.

Αὐτὰ ἀσφαλῶς πρέπει νὰ καταγνωσθοῦν πλέον ὑπὸ Πανορθοδόξου Συνόδου, ἡ ὁποία δι' ἐνεργειῶν Ὑμῶν τῶν Μακαριωτάτων Προκαθημένων τῶν Ἀγιωτάτων Ὁρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν πρὸς τόν Παναγιώτατον Οἰκουμενικόν Πατριάρχην κ.κ. Βαρθολομαῖον, πρέπει τάχιστα νὰ συνέλθῃ διὰ νὰ ἀντιμετωπισθῇ αὐτό τό δυσεπίλυτον ζήτημα, τό ὁποῖον δυστυχῶς οὐδεὶς θέτει εἰς τὴν πραγματικὴν κανονικὴν του βάσιν καὶ κυρίως νὰ ἀντιμετωπισθῇ ὁ μέγιστος κίνδυνος διασπάσεως τῆς Ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας τῶν Ὁρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, μέ ἀπροβλέπτους συνεπείας διὰ τὴν εὐστάθειαν τῆς

Ἀγιωτάτης Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας, τῆς Μιᾶς, Ἀγίας, Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.

Παναγιώτατε καί Μακαριώτατοι ἅγιοι Προκαθήμενοι,

Ταπεινῶς αἰτούμεθα, ὡς μέλη τῆς Πανορθόδοξου Ἱερᾶς Συνόδου, ὅπως σύμπασα ἡ Ὁρθόδοξος Καθολικὴ Ἐκκλησία, συναθροισθησομένη διὰ τῶν Κανονικῶν Ἐπισκόπων Τῆς ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἐπιληφθῇ ἐν Πανορθόδοξῳ (τό ὀρθότερον ἐν Οἰκουμενικῇ Ἀγίᾳ Συνόδῳ) τοῦ φλέγοντος καί πολυπλόκου ἀπὸ κανονικῆς καί ἐκκλησιολογικῆς πλευρᾶς ζητήματος τοῦ εἰς οὓς καί δι' οἷου τρόπου δοθέντος Οὐκρανικοῦ Αὐτοκεφάλου, παραθεωρηθείσης τῆς Κανονικῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας ἐν Οὐκρανίᾳ καί «ἀποκατασταθέντων», ὡς μή ὥφελε καί ἀναρμοδίως, τῶν σχισματικῶν, καθηρημένων, ἀναθεματισμένων καί ἀχειροτονήτων «κληρικῶν», συγκροτησάντων τὴν νέαν «Αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν τῆς Οὐκρανίας», τοῦθ' ὅπερ ἀποτελεῖ «πέτραν σκανδάλου» καί ἀναστατώνει τό Χριστεπώνυμον Πλήρωμα τῶν κατὰ τόπους Ἀγίων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν,

Ἐπὶ δέ τούτοις, ὑποσημειούμενοι εὐλαβῶς, διατελοῦμεν.

Μετά βαθυτάτου σεβασμοῦ
Οἱ Μητροπολίται


+ Μητροπολίτης Ἀργεῖου πόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κορίνθου **ΑΝΔΡΕΑΣ**
Ἐκ μνημονεύου, Σεμεντ Κοκκοβιτσί


+ Μητροπολίτης Πειραιῶς **ΣΕΡΑΦΕΙΜ**
Ἐκ Πειραιῶς Σεραφεῖμ


+ Μητροπολίτης Κυθήρων καὶ Ἀντικυθήρων **ΣΕΡΑΦΕΙΜ**
Ἐκ Κυθήρων Σεραφεῖμ


+ Μητροπολίτης Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας **ΚΟΣΜΑΣ**
Ἐκ Αἰτωλίας καὶ Ακαρνανίας Κοσμάς